

Posudek na bakalářskou práci

☒ školitelský posudek ☐ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Jaroslav Brůžek Datum: 19.května 2014
Autor: Anna BABUSKÁ	
Název práce: Antropologie autismu – může být autistické chování vhodným modelem pro evoluci chování AMČ?	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Zadání bakalářské práce a rovněž i její cíl je inspirován několika recentními publikacemi, které uvažují o reálné možnosti, že lidé s různými projevy autistického chování mohli být i autory parietálního figurativního umění či se podílet na evoluci a formování symbolického chování anatomicky moderního člověka.	
Struktura (členění) práce: Bakalářská práce má 39 stran a je členěna do 7 kapitol. Vychází z bohatého souboru odborných textů, jak svědčí 140 bibliografických referencí. V prvních dvou kapitolách představuje Anna Babuská východiska či teze autorů, kteří předpokládají aktivní přínos autistů pro vznik a vývoj symbolického myšlení a tak i paleolitických maleb a kreseb. V dalších kapitolách se seznamuje s počátky symbolického chování AMČ a parietálním uměním jako takovým. Pro hodnocení, zda spektrum autistického chování může být spojováno s autismem, Anna prostudovala řadu odborných lékařsko-psychologických publikací a rozdělila svůj text na několik kapitol, věnovaných vymezení a definicím autismu, jejím biologicko-genetickým základům, neuroanatomii a dalším. Zvláštní kapitola je věnovaná teoriím autismu a vztahům autistů ke společnosti. Krátká diskuze předchází závěrům BP.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? ANO.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Práce je napsána dobrým jazykem. Občas přetrvávají pravopisné chyby (např, plurál od skic jsou skicy a ne skici). Nalezneme i drobné nedostatky při přejímání anglické terminologie, které neubírají ve většině případů textu na srozumitelnosti. Seznam	

literatury je psán menším písmem, aby se autorka „vešla“ do stanoveného limitu počtu stran.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Domnívám se, že Anna Babuská splnila cíle, které jsou kladeny na vypracování BP. Zpracované téma je poměrně náročné, protože vyžaduje shromáždění informací z celé řady různých disciplin, aby shromáždila relevantní údaje pro zodpovězení stěžejní otázky, vyplývající z názvu práce. Přivítal bych vyšší stupeň integrovanosti poznatků, ale kladu si sám otázku, zda bych tak nebyl příliš náročný na studenta bakaláře.

BP dospívá k závěru, že autismus jako takový vznikl až po vzniku AMČ a proto nemůže být vhodným modelem pro evoluci symbolického chování. Z důvodů jistých „sympatií“ k jedincům s projevy autismu autorka připouští, že mírnější formy autismu mohly zasahovat autorsky do parietálního umění.

V oblasti, jako je téma BP, pluralita názorů existuje i mezi profesionálními vědeckými pracovníky, subjektivita hraje rovněž svoji roli. Proč tedy nepřipustit stejný přístup i autorce BP.

Ze všech shora uvedených důvodů navrhuji hodnocení **VELMI DOBŘE**.

Otázky a připomínky oponenta:

Co se možnosti autistů ovlivnit rozvoj symbolického chování a projevů paleoumění, existují i alternativní názory, které tuto možnost odmítají (Bednarik, 2011, 2013). Důvodem dle Bednarika je zjednodušující pohled na vztah šamanismu a psychických poruch. Zdá se rovněž, že autismus v dnešní společnosti má zřejmě vyšší incidenci než tomu bylo v paleolitu. Je totiž dnes častěji přítomen u jedinců s nízkou porodní hmotností (Rudacille, 2011) a u autistů je též uváděna dvojnásobná mortalita (Mouridsen et al., 2008). Gallup (2014) uvádí, že na vyšší frekvenci výskytu autistů se mohou podílet civilizační faktory jako umělá výživa, antikoncepce, strava, hygiena atd., které dříve člověka nerovlivnovaly. Tyto názory mohou snižovat podíl autoistů v paleolitické společnosti a být podkladem názoru, že je málo pravděpodobné, aby autisté přispěli k evoluci symbolického chování a byli tvůrci parietálního umění.

Má otázka zní. Není více pravděpodobné, aby v oblasti tvorby paleoart našli více uplatnění jedinci třeba s schizofrenními rysy osobnosti?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně   velmi dobře   dobře   nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://natur.cuni.cz/biologie/files/BZk-pravidla-11-12-2007.doc>